

T.C.
ANKARA
17. İŞ MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2008/352 Esas
KARAR NO : 2009/1

HAKİM : MUSTAFA KEMAL TEPEDELEN 31514
KATİP : SEYFİ CANBAY 121536

DAVACI : TARIM-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : Av. AHMET VEFA GÜNTÜRKÜN-Bankacı Sokak No:10
Kocatepe/ANKARA

DAVALI : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
VEKİLİ : AV.GÜLGÜN YAZGI (HAZİNE AVUKATI) -İnkılap Sok.
No:6 Kızılay/ANKARA

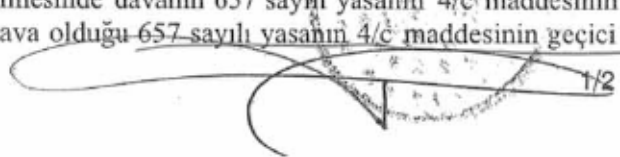
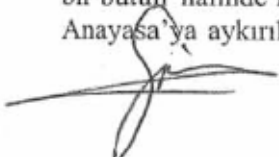
DAVA : Anayasaya aykırılık ve İptal istemli davadır.
DAVA TARİHİ : 03/04/2008
KARAR TARİHİ : 05/01/2009

İDDİA :Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davacının Ankara İl Tarım Müdürlüğü emrinde çalışan bir işçi olduğu Tarım İş sendikası genel başkanlığı olarak bu davayı açtıklarını adına dava açtıkları kişinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu 4/c maddesine tabii geçici personel statüsünde olduğu kendisinin sendika üyesi olmak istediğini ancak verilen cevabi yazıda sendika üyeliğinin mümkün olmadığı bildirildiğinin oysa bu durumun Anayasa'nın 10., 13., 18., 51., 53., 55. ve 90. maddelerine aykırı olduğu bu nedenle Anayasaya aykırılık iddiasının ciddi bulunarak dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve 657 sayılı yasanın 4/c maddesine göre oluşturulan geçici personelin sendikaya üye olamayacağına ilişkin tespitin iptali istenmiştir.

SAVUNMA :Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; açılan davayı kabul etmediklerini 4688 sayılı Kamu görevlileri sendikaları kanununun 5620 sayılı Kanununun 4. maddesinin 2. fıkrasıyla değişik 3. maddesinin "a" bendinde kamu görevlisi, kamu kurum ve kuruluşlarının işçi statüsü dışında bir kadro veya sözleşmeli personel statüsünde çalışan adaylık ve deneme süresini tamamlamış kamu görevlisi olarak tanımladığı 657 sayılı yasanın 4. maddesinin "c" bendi kapsamında çalışan geçici personelin sendikal haklar bakımından mevzuat içinde yer almadığını bu nedenle de kamu görevlileri sendikalarına üye olmalarının mümkün olmadığına ve bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olmadığını ve bu nedenle davanın reddini talep etmişlerdir.

DAVA :Dava, 657 sayılı yasanın 4/c maddesinin Anayasaya Aykırılığı ve iptali istemli davadır.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ :Duruşma aşamasında tarafların beyanı alınmış, delilleri sorulmuş, davacıya ait tüm kayıt ve belgeler getirilmiş ayrıca davacı vekili Anayasa'ya aykırılık iddiasında tüm belge ve delillerini dosyaya sunmuştur. Dosyanın bir bütün halinde incelenip değerlendirilmesinde davanın 657 sayılı yasanın 4/c maddesinin Anayasa'ya aykırılığı ve iptali istemli dava olduğu 657 sayılı yasanın 4/c maddesinin geçici

personel niteliğinde olan bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğunu Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşmeyle çalıştırılan ve işçi sayılmayan kimselerin sendika üyeliğinin mümkün olmamasıyla ilgilidir. Davacı vekili geçici personel olarak çalışan kişilerin sendika üyesi olamamasının Anayasa'nın 10., 13., 18., 51., 53., 55. ve 90. maddelerine aykırı olduğunu bu nedenle Anayasa'ya aykırılık hususu ciddi bulunarak konunun Anayasa Mahkemesine götürülmesini istemiştir. Anayasanın 10. maddesi kanun önünde eşitliği düzenlemiştir. Anayasanın 13. maddesi temel hak ve hürriyetler özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen ilgili hususlara bağlı kalarak kanunla sınırlanabileceği ve bu sınırlamaların anayasanın sözüne ve ruhuna aykırı olamayacağına ilişkindir. Anayasanın 18. maddesi ise angaryanın yasak olduğuna ilişkindir. Anayasanın 51. maddesi sendika kurma hakkı ve kurulmuş sendikalara üye olmaya ilişkindir. Anayasanın 53. maddesi toplu iş sözleşmesi hakkına ilişkin olup Anayasanın 55. maddesi ise çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmelerine ilişkindir. Ancak devletin hükümlerlik hakkına dayanarak değişik konumda olan kişiler için değişik hükümler getirmesi mümkündür. Davacı da geçici personel statüsündedir. Geçici personel belli bir süreye bağlı olarak çalıştığı için sendikalı olarak çalışması ister istemez bazı sorunlara yol açabilecektir. Zira sendikalılıkta hak ve yükümlülükler yönünden bir devamlılık sözkonusudur. Sendikalı olmak işçiye devamlı sürecek bir takım haklar getirirken bir takım yükümlülüklerde getirmektedir. Hak ve yükümlülüklerde bu devamlılık hususunun geçici statüde çalışma ile bağdaşmaması da tabiidir. Böylece geçici statüde çalışan personelin sendika üyesi olması ister istemez birtakım sorunlara yol açacaktır. Zira sendikalı olmak sendikalılık süresince devamlı hak ve yükümlülükler getirecektir. Oysa geçici statüde çalışan bir kişinin bu devamlı sürecek hak ve yükümlülüklerle muhatap olması geçici niteliğinden dolayı mümkün değildir. Böylece geçici personel sıfatı ile çalışan kişilerin sendika üyesi olamamasının Anayasa'ya aykırı olmadığı geçici nitelikte çalışmasının tabii bir sonucu olduğu anlaşılacakla Anayasa'ya aykırılık iddiası ciddi bulunmamız ve davacının davasının reddi yönünde aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM :Gerekçesi yukarıda açıklandığı

üzere,

Davacının davasının REDDİNE

Alınması gerekli 15,60-TL harçtan peşin alınan 14,00-TL harcın mahsubu ile bakiye 2,00 TL'nin davacıdan tahsiline,

Avukatlık ücret tarifesine göre 575,00-TL makdu ücreti vekaletin davacıdan alınarak davalıya verilmesine,

Davacı tarafından yapılan mahkeme masraflarının üzerinde bırakılmasına,

Dair verilen karar davacı vekilinin yüzüne karşı, davalı vekilinin yokluğunda 8 gün içinde Yargıtay yolu açık olmak üzere usulen okunup anlatıldı.05.01.2009

Katip 121536

YARGITAY HUKUK DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
Sunulmak üzere
ANKARA 17. İŞ MAHKEMESİ HAKİMLİĞİNE

Dosya No:2008/352

Temyiz eden :Tarım-İş Sendikası Genel Başkanlığı
Vekili :Av. Ahmet Vefa Güntürkün T.C. Kimlik:10250036872

Davalı :Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Vekili :Av. Gülgün Yazgı

KONU :Temyiz gerekçelerimizin sunulmasıdır.

Mahkemenin 05.01.2009 günlü kararı, aynı gün işlem gören dilekçemizle temyiz olunmuş, gerekçelerimizin, mahkeme kararının yazılmasından sonra sunulacağı da beyan olunmuştur.

Mahkemenin 05.01.2009 gün ve 2009/1 sayılı gerekçeli kararının bakiye harcı ve temyiz posta giderleri 20.01.2009 günü tamamlanarak, aynı gün gerekçeli karar alınmış bulunmaktadır. Böylece temyiz gerekçelerimizi sunma imkanına kavuşmuş bulunuyoruz.

TEMYİZ NEDENLERİMİZ:

Mahkemede açmış bulunduğumuz dava ile, davalı Bakanlığın 27.02.2008 gün ve 9792 sayılı yazısındaki tespitine esas, 657 sayılı yasanın 4/C maddesinin Anayasaya aykırı olduğunu, bu nedenle dilekçemizin devamındaki gerekçeler ve dayanağı ulusal ve uluslar arası mevzuat dikkate alınarak, iddiamızın ciddi olduğunun kabulü ile, dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesi talep edilmiştir.

Mahkemenin gerekçeli kararının, Delillerin Değerlendirilmesi bölümünün ilk kısmında, 657 sayılı yasanın 4/C maddesinin, aykırı olduğunu iddia ettiğimiz Anayasanın ilgili maddeleri sıralandıktan sonra, aynen “Ancak devletin hükümlerine dayanarak değişik konumda olan kişiler için değişik hükümler getirmesi mümkündür. Davacı da geçici personel statüsündedir. Geçici personel belli süreye bağlı olarak çalıştığı için sendikalı olarak çalışması ister istemez bazı sorunlara yol açabilecektir. Zira sendikalılıkta hak ve yükümlülükler yönünden bir devamlılık söz konusudur. Sendikalı olmak işçiye devamlı sürecek bir takım haklar getirirken bir takım yükümlülüklerde getirmektedir. Hak ve yükümlülüklerde bu devamlılık hususunun geçici statüde çalışma ile bağdaşmaması da tabiidir. Böylece geçici statüde çalışan personelin sendika üyesi olması ister istemez bir takım sorunlara yol açacaktır. Zira sendikalı olmak sendikalılık süresince devamlı hak ve yükümlülükler getirecektir.” Denildikten sonra ve devamla aynen “Oysa geçici statüde çalışan bir kişinin bu devamlı sürecek hak ve yükümlülüklerle muhatap olması geçici niteliğinden dolayı mümkün değildir. Böylece geçici personel sıfatı ile çalışan kişilerin sendika üyesi olmamasının Anayasa’ya aykırı olmadığı geçici nitelikte çalışmasının tabii bir sonucu olduğu anlaşılmakla Anayasa’ya aykırılık iddiası ciddi bulunmamıştır. ...” denilerek bu yöndeki talep ve dava reddedilmiştir.

Mahkeme kararının yukarıdaki gerekçesi, genel hukuk kurallarına, diğer yasalardaki özel hükümlere, Yargıtay içtihatlarına ve uygulamaya tamamen aykırıdır. Şöyle ki;

1-Devlet hükümlerine dayanarak, tüm yasal düzenlemelerle birlikte, değişik konumda bulunan kişiler için değişik hükümler getirirken, öncelikle Anayasa ihlali yapmaması gerekmektedir. Yani Anayasa'ya aykırı hiçbir düzenleme yapması mümkün değildir. Aksi halde bu düzenlemeler, Anayasa Mahkemesince iptal olunmaktadır. Bu durum sık, sık da olmaktadır.

2-Geçici personelin, belli sürelerle çalışıyor olması sendika üyesi olmasına engel olmadığı gibi hiçbir soruna da sebep olması mümkün değildir. Çünkü;

4857 sayılı İş Kanununun, 10 uncu ve devamındaki maddelerde yapılan düzenleme ile, Sürekli ve Süreksiz İşlerde İş Sözleşmeleri, Belirli ve Belirsiz Süreli İş Sözleşmesi, Kısmi Süreli ve Tam Süreli İş Sözleşmesi, gibi iş sözleşmesi türleri düzenlemeleri yapılmıştır. Buna göre genel tabir ile, MEVSİMLİK VEYA GEÇİCİ işçilik, her işkolunda olduğu gibi, özellikle müvekkil sendikanın faaliyet gösterdiği 01 Nolu, TARIM; ORMAN, AVCILIK ve BALIKÇILIK işkolunda, faaliyetlerin gereği hep olmuştur ve olmaktadır. 4857 sayılı İş Kanununun yukarıda belirtilen maddelerindeki düzenlemenin amacı da bellidir.

Müvekkil Sendika, bu işçiler için, 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 2. maddesindeki aynen "**İŞÇİ: Hizmet akdine dayanarak çalışanlara denilir.**" Hükmüne göre, bu işçileri sendikaya üye kaydetmekte ve bunlar adına yıllardan beri, hiçbir sakınca (Mahkemenin ifadesi ise SORUN) olmadan Toplu İş Sözleşmeleri akdetmektedir. Toplu İş Sözleşmeleri de yine hiçbir SORUN olmadan uygulanmaktadır. Aksi halde yani sayın Mahkemenin yorumuna göre, geçici statüde çalışanların SORUN yaratır düşüncesi ile, sendika üyeliklerin engellenmesi ve toplu iş sözleşme düzeni dışına itilmesinin, mevcut mevzuatımız ve uluslar arası sözleşmelerin (Ülkemiz tarafından onaylanan) tamamına aykırı olacağı kesindir.

Dosyaya sunduğumuz, ulusal ve uluslar arası mevzuatın incelenmesi halinde de, Mahkemenin yanlış yorum ve yanlış sonuca ulaştığı kabul edilecektir.

3-Sendikalılıkta hak ve yükümlülükler yönünden bir devamlılık söz konusu değildir. Yani sendikalı olabilmek için, aralıksız çalışma gibi bir şart yoktur. İşçiler MEVSİMLİK ve GEÇİCİ işçilerde çalıştıkları süreye bağlı olarak, üyesi bulunduğu sendikaya karşı yükümlülüklerini yerine getirirken, bunun doğal sonucu yine bu süre içerisinde, akdedilmiş toplu iş sözleşmesinden doğan haklardan yararlanabilmektedir. İşsiz kaldığı sürede de, sendikaya karşı yükümlülükleri ve toplu iş sözleşmesinden doğan hakları askıda kalmaktadır. Bu hususta 2821 sayılı yasanın 24. maddesinin son fıkrası gayet açık bir düzenleme yapmış olup, sayın Dairenin aralıksız ve istikrarlı ilamlarında da aynı husus kabul görmektedir.

Sonuç olarak; Sendikalılıkta hak ve yükümlülüklerde devamlılık hususunun, geçici statüde çalışma ile bağdaşmaması, böyle bir durumun SORUNLARA yol açması, geçici statüde çalışanların devamlı sürecek hak ve yükümlülüklerine muhatap olmasının mümkün olmaması, geçici personel sıfatı ile çalışan kişilerin sendika üyesi olmamasının Anayasa'ya aykırı olmadığı, geçici nitelikte çalışmanın tabii bir sonucu olduğunun kabulü, kesinlikle mümkün değildir. Sayın Dairenin bu görüşleri kabul etmeyeceğine inancımız da tamdır. Çünkü bu kabullerin, çok açık olan yürürlükteki mevzuatımıza aykırı olduğu da, ayrıca izaha gerek olmayacak kadar açıktır.

SONUÇ :Yukarıda sunulan ve dava dilekçemiz ve eklerinde bulunan ulusal ve uluslar arası düzenlemelere aykırı görüşlerle, ANAYASAYA AYKIRILIK iddiamızı kabul etmeyen, Mahkeme kararının bozulmasını, kanaatimizce kesinlikle 657 sayılı yasanın 4/C maddesinin Anayasaya aykırılı olduğu bu nedenle de dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesi gerektiğine karar verilmesini arz ederim. 21.01.2009

Saygılarımla,
Av. Ahmet Vefa Güntürkün

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2009/6699
KARAR NO : 2009/22543

K.K
10.8.2009
Hakim Bozbuğ
+

MAHKEMESİ : Ankara 17. İş Mahkemesi
TARİHİ : 05/01/2009
NUMARASI : 2008/352-2009/1
DAVACI : SAİF ÇETİNKAYA ADINA TARIM-İŞ SENDİKASI GENEL
BAŞKANLIĞI ADINA AVUKAT AHMET VEFA
GÜNTÜRKÜN
DAVALI : ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI ADINA
AVUKAT AVUKAT GÜLGÜN YAZGI
DAVA : Davacı, Bakanlık tarafından yapılan bu tespitin 657 sayılı
yasanın 4/C, Anayasa'nın 10.,13.,18.,51.,53.,55., ve 90. Maddelerine aykırı olduğu,
Anayasa'nın 152. maddesi uyarınca Anayasaya aykırılık iddiasının ciddi bulunarak
dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine ve 657 sayılı yasanın 4/c maddesine
göre çalıştırılan geçici personelin sendikaya üye olmayacağına ilişkin tespitin iptaline
karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davayı reddetmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla,
dava dosyası için Tetkik Hakimi N.Çoruh tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra
dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve
özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre, yerinde bulunmayan bütün
temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan hükmün **ONANMASINA**,
23.7.2009 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
M.Kılıçoğlu

Üye
T.Özmen

Üye
S.Özfirat

Üye
R.Balta

Üye
Ö.H.Tuna

HARC TL.
15.60 Onama
15.60 Peşin
00.00 Kalan
DY

